

og Spliden til at ophøre ved, om jeg saa maa sige, at stille sig paa et mere liberalt Standpunkt, end han har gjort; ja vilde han mere bidrage Sit til, at Striden og Spliden kunde ophøre, end ved ogsaa overfor et Forslag som dette her — saaledes som det ærede Medlem gjorde — at stille sig i sin Opposition paa det mest yderliggaaende Standpunkt ved at stille alle de Vilkaar op, som han gjorde, for at han kunde gaa ind derpaa. De andre ærede Medlemmer have dog mere eller mindre ladet forstaa, at vel fandt de det og det ønskeligt, men de opstillede det dog ikke som Vilkaar, men det ærede Medlem har udtrykkelig betonet, at uagtet han mente, at hemmelig Afstemning var det Bedste — han er allsaa ikke uenig med mig i Konklusionen, den ere vi enige om, men derimod ere vi uenige om Midlerne til at faae den gennemført — saa stillede han dog saadanne Vilkaar op, at Konklusionens Udførelse blev umulig. Det tror jeg ikke er Maaden, hvorpaa man hjælper til, at Striden og Spliden skal ophøre. Det ærede Medlem kom jo til at berøre, at Folkethinget vilde faae en større moralsk Kraft, og det vilde ogsaa være til Gavn for Venstre at stille sig paa det Standpunkt. Jeg vil raade det ærede Medlem i saa Henseende til at lade Venstremændene om, hvad de mene, der er til deres Tarv, ligejom vi kunne overlade ham og hans Meningsfæller at gjøre, hvad der tjener deres Tarv, det tror jeg er bedst, og samme Bemærkning vil jeg gjøre til den sidste ærede Taler fra Rjøbenhavn (Bloug) at naar Bønderne havde valgt de bedste af deres Egne, havde Stillingen været anderledes. Det er en vanskelig Sag for et Parti at gjøre sig til Dommer over et andet og sige, at det har ikke valgt sine bedste Mænd. Jeg kunde jo saaledes ogsaa sige, at Høire har ikke valgt de bedste Mænd af sine egne; havde det gjort det, saa havde de ikke valgt saadanne som nu, og saa havde Stillingen været en anden. Det er jeg ligesaa berettiget til, som det ærede Medlem til at gjøre sin Bemærkning. Jeg vil give det ærede Medlem det Raad, at Partierne hver især faae Lov til at bestemme, hvem de anse for at være de bedste af deres Egne. Derimod er det jo en Selvfølge, at vi kunne kritisere hinanden paa mange andre Maader, men dette strejfer ind paa det Moralske, og det forekommer mig at være lidt nærgaaende. (Bloug: Det var ikke Meningen!) Er det ikke Meningen, saa meget des bedre, men jeg kunde ikke opfatte det ærede Medlem anderledes. Det ærede Medlem sagde forøvrigt, at det var ikke det værste Bælgertryk, at man gloede paa hinanden, naar man

gik hen og stemte; ja, deri har det ærede Medlem Ret; det er ikke noget Bælgertryk at se skjævt til hinanden; men Sagen er den, at man noterer hinanden, og dette føles saa bagefter; jeg tror ikke, at det er Smaating for en Landmand at blive vist hørt fra sit Arbejde, at faae sin Tjeneste, sin Bestilling, sit Hus eller sit Laan opgaat. Det ærede Medlem for Rjøbenhavn (Mazén) kom ind paa, at han vilde indtil videre hævde, at Bælgerne være frie og uafhængige Mænd, og at, naar jeg havde nævnt, at Bælgerne maatte gaa hjem, saa var det snarere hans Meningsfæller, man havde behandlet saaledes. Jeg vil bede det ærede Medlem læse Bælgerlagene i Anledning af Bælget i Stjelskør i 1879 og sidsteleden. Der vil han finde Anledning til ganske opbyggelige Betragtninger, og se, at der til begge Sider — det indrømmer jeg — øves Bælgertryk. Men der vil det ærede Medlem faae at se, hvem der kommer til at kjøre, og hvem der maa gaa hjem; han vil faae at se, til hvilken Side de høre. Jeg skal ikke udtale Videre; jeg mener, at det ærede Medlem der vil kunne faae al ønskelig Oplysning. Jeg tror netop, at naar han studerer disse Klager igennem — jeg mener de bevislige, ikke de løse — saa vil han kunne faae nogen Oplysning om, at ikke alle Bælgerere ere frie, uafhængige Mænd. Jeg har ondt ved at tro, at det ærede Medlem for Alvor har den Opfattelse, at alle Bælgerere ere frie, uafhængige Mænd, at de uden Hensyn til Omgivelse, uden Hensyn til, hvad de kunne miste, stemme frit — jeg tror det ikke. Jeg er i saa Henseende Optimist, jeg drømmer mig ikke ind i en Verden, der ikke eksisterer; Erfaringen har lært mig, at Bælgertryk eksisterer, og det i den grelleste Stikfælde; jeg taler ikke om Bælgertryk i en anden Stikfælde, at man tager Hensyn til den, man spiser til Middag med, den, der tager Hensyn dertil, har jeg mindre Medhynk med end med dem, mod hvem der øves et Bælgertryk, som bestaar i, at man mister Arbejdet og jages fra Hus og Hjem. Det ærede 6te Medlem for Rjøbenhavn (Bloug) tog feil, naar han mente, at Ministeriet nogenstunde havde forelagt et Lovforslag om 126 Folkethingstredje; det har Ministeriet aldrig. I 1872 blev der forelagt et Lovforslag om en Forøgelse med 12 Kredse; som Svar herpaa vedtog i 1873 Folkethingets samlede Udvalg at opfordre Ministeriet til at komme med et Forslag om, at Bælgerfredenes Antal skulde være 125, og det ærede 4de Medlem for Rjøbenhavn (Mazén) tager feil, naar han tror, at der ikke har været stillet Forslag i Folkethinget om en Forøgelse af Bælgerfredene. Man vedtog i 1886—87,